

Posudek vedoucí práce na diplomovou práci slečny Kateřiny Krausové na téma „Možnosti využití publikace Ruština poslechem při výuce ruštiny na SŠ (empirické ověření)“

Autorka si zvolila velmi aktuální téma, které se týká rozvoje komunikativní kompetence se zaměřením na poslech s porozuměním a souvisí i s další významnou otázkou didaktiky cizích jazyků, totiž s problematikou kompatibility různých výukových materiálů v různých podmínkách výuky.

Práce má jasně stanovený cíl i výchozí hypotézy a zároveň přehledně popisuje použité metody zpracování, které autorka dokázala vhodným způsobem kombinovat (studium odborné literatury, analýza učebního souboru Raduga 1 – 3 a cvičebnice Ruština poslechem z hlediska zastoupení různých typů poslechových úloh, empirické zkoumání problému prostřednictvím průzkumné sondy v hodinách ruštiny na několika středních školách, dotazníky pro studenty i pro učitele RJ).

V 1. kapitole autorka výstižně charakterizuje základní teoretická východiska zkoumané problematiky s oporou o českou i zahraniční lingvodidaktickou literaturu. Zaměřila se hlavně na metody rozvoje dovednosti poslechu, typologii poslechových úloh, rozvíjení různých strategií poslechu a různé způsoby kontroly porozumění, což plně odpovídá cíli její DP. Za velmi cennou považuji 2. kapitolu, která obsahuje podrobnou analýzu poslechových cvičení v učebním souboru Raduga 1 – 3 a v cvičebnici Ruština poslechem. Výsledků této části zkoumání by bylo možno použít např. i při práci na inovované verzi učebního souboru Raduga.

V 3. kapitole je podrobně popsána příprava, provedení a vyhodnocení průzkumné sondy, zaměřené na ověření možností praktického použití publikace Ruština poslechem při výuce na SŠ. Při závěrečném přepisování DP zřejmě došlo k drobnému omylu, kapitola se podle původního plánu měla jmenovat Empirické ověření, nikoli Empirické měření. Průzkumná sonda byla úspěšně realizována na dvou pražských a dvou mimopražských středních školách. Celkem byly ověřeny 2 poslechové texty u studentů 2. ročníku a 2 texty u 4. ročníku. Údaje o celkovém počtu studentů, kteří se průzkumu zúčastnili (celkem 92 studentů), se poněkud ztrácejí v celistvém korpusu textu, nicméně v popisu průzkumu na jednotlivých školách jsou vždy uvedeny zcela konkrétně a přesně. Výsledky průzkumu jsou zpracovány v přehledných tabulkách a grafech podle různých typů poslechových úloh. Grafy na první pohled vizuálně působí tak, že uvádějí porovnání výsledků jednotlivých škol, autorka však v textu práce velmi správně uvádí, že ve skutečnosti tyto grafy dokazují velmi výrazné rozdíly ve způsobu práce jednotlivých učitelů z hlediska frekvence poslechových aktivit ve výuce RJ. Velmi zajímavé a cenné postřehy byly získány i při zpracování dotazníků pro studenty a pro učitele RJ (srov. zejména str. 60 a 62).

Kapitola věnovaná formulaci závěrů je zpracována velmi promyšleně a precizně. Zvláště bych chtěla ocenit, že autorka ji vypracovala zcela samostatně, téměř bez jakékoli potřeby předběžné konzultace s vedoucí práce, což bývá opravdu velmi vzácné. Kromě shrnutí nejdůležitějších výsledků jsou zde uvedeny i některé konkrétní náměty a doporučení pro učitele RJ, kteří by chtěli používat cvičebnici Ruština poslechem.

Vzhledem k velkému praktickému přínosu této DP doporučuji publikaci některých pasáží v časopise Cizí jazyky a domnívám se, že by bylo žádoucí, aby autorka dostala příležitost prezentovat výsledky své práce na některém z celostátních seminářů pro učitele RJ nebo alespoň na některých příležitostných seminářích pořádaných ČAR.

Rovněž po stránce jazykové a formální má DP K. Krausové nadprůměrně vysokou úroveň, zejména díky přesnosti a logičnosti formulace jednotlivých částí textu. V ruském resumé bohužel zůstalo několik drobných neopravených překlepů, které však nikterak nesnižují celkově nadprůměrnou kvalitu předložené diplomové práce. Je také třeba ocenit

pracovitost, vytrvalost, systematičnost a pečlivost, s jakou diplomantka dokázala svou práci zvládnout a úspěšně dokončit, a to navzdory dosti závažným zdravotním problémům, s nimiž se musela během práce vypořádat.

Závěr: Diplomovou práci slečny Kateřiny Krausové považuji za velmi kvalitní a plně ji doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 12.12. 2007

PaedDr. Jana Folprechtová, CSc.,
vedoucí diplomové práce